

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان
 دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت
 تقویم درسی نیمسال تحصیلی اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

عنوان درس : روش های آموزش به بیمار و خانواده

تعداد واحد: ۱ واحد (۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)
 ۹ ساعت + ۱۷ ساعت = ۲۶ ساعت

دانشکده: پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت

تعداد گروه هدف: ۳ نفر

مدت زمان ارائه درس : ۲ ساعت در هفته

روز ارائه درس: شنبه ۱۵-۱۳

رشته و مقطع تحصیلی گروه هدف :

کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت های ویژه / دانشجویان ترم ۳ زمان شروع: ۱۴۰۳/۰۶/۲۴

مشخصات استاد مسؤول:

نام خانوادگی	رتبه علمی	نام	آدرس ایمیل
عسگری	دانشیار دکتری تخصصی	فریبا	asgari_f2014@yahoo.com

مشخصات استادان همکار:

نام خانوادگی	رتبه علمی	نام	آدرس ایمیل
یعقوبی	استادیار دکتری تخصصی	یاسمن	yasamanyaghobi@yahoo.com
جهانی	استادیار دکتری تخصصی	مرضیه	Jahanimzh@gmail.com

معرفی و اهداف درس

مروری بر تاریخچه آموزش آکادمیک در دنیا نشان می دهد که در طی تاریخ، پدیده های مختلفی موجب تاثیر بر فرآیند آموزش و یادگیری و مسیر پیشرفت آن شده اند. نظامهای آموزشی بطور عام و نظامهای آموزش عالی بطور خاص بعنوان یکی از زیر ساختها و زیرنظام های مهم موجود در هر جامعه، در مسیر تامین اهداف بقاء، رشد و توسعه ملتها در طول دوران های مختلف دستخوش تغییر و تحولاتی شده اند. چهار قالب کلی نیروها و عوامل اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی به گونه ای بر شکل گیری نظامها و ساختارهای آموزشی و نیز ادامه حیات آنها در ادوار مختلف تاثیر گذار بوده اند. با تحولات دنیای پیچیده امروز، روشهای آموزشی با سرعت شگرفی دستخوش تغییرات شده اند بطوریکه مدتهاست گذر از یادگیری مبتنی بر معلم و سخنرانی که امروزه بطور غالب مورد استفاده قرار گرفته است و ایجاد فرهنگ یادگیری فعال و فراگیر محور بعنوان یکی از اهداف مهم آموزش نوین در بسیاری از منابع معتبر آموزشی توصیه اکید می شود. این رسالت مهم که آموزش باید مبتنی بر نیاز جامعه و بر مبنای توسعه ملت ها برنامه ریزی و اجرا گردد بر کسی پوشیده نیست. در واحددرسی روش های آموزش به مددجو و خانواده به سبب ضرورت و لزوم آشنایی و شناخت پرستاران نسبت به مبانی و اصول آموزش بزرگسالان لازم است دانشجویان در این زمینه آگاهی لازم را کسب نمایند. لذا در این واحد روش های آموزش و اصول یاددهی-یادگیری و عوامل موثر بر هر کدام مطرح و مورد بحث قرار می گیرد.

هدف کلی درس

تسلط بر دانش و کسب مهارت‌های تدریس و برنامه ریزی آموزشی به منظور طراحی برنامه آموزشی؛ تدریس و ارزشیابی نحوه اجرای آموزش جهت اعتلای آگاهی‌های مددجو، خانواده، دانشجویان و کارکنان در سطوح مختلف.

اهداف جزئی

در پایان این درس دانشجویان قادر خواهند بود:

۱. اصول یادگیری بزرگسالان را شرح دهند.
۲. فرایند آموزش به بیمار (بدو ورود، حین بستری و پس از ترخیص) را توضیح دهند.
۳. برنامه ریزی آموزش سلامت به بیمار (نیازسنجی، چگونگی طراحی و اجرای برنامه) را توضیح دهد.
۴. اصول آموزش گروهی را بیان کنند.
۵. ارتباط درمانی در آموزش به بیمار را توضیح دهند.
۶. مدل‌ها و نظریه‌های یادگیری و ارتقاء سلامت را شرح دهند.
۷. مدل‌های تغییر رفتار بهداشتی (مدل اعتقاد بهداشتی، قصد رفتاری، پرسید، مدل نظام خودمراقبتی ارتقاءدهنده سلامت سیمونز، مدل نزنف) را توضیح دهند.
۸. مدل‌های حمایت از خودمدیریتی بیمار و تئوری انتظار ارزش را توضیح دهند.
۹. نحوه ارزشیابی در آموزش سلامت به بیمار را شرح دهند.
۱۰. مراحل آموزش به بیمار فرضی را به صورت نمایشی در کلاس بدون هیچ خطایی با ذکر جزئیات فردی با تاکید بر ارتباط درمانی را شرح دهند.

○ انواع روشهای تدریس را در کلاس درس بکار بندد:

- سخنرانی برنامه ریزی شده
- پرسش و پاسخ
- آموزش در گروه های کوچک (SGT)
- روشهای مختلف آموزش گروهی / ایفای نقش

جدول زمانبندی ارائه برنامه درس روش های آموزش به مددجویان خانواده نیمسال اول ۰۴-۰۳

ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع جلسه	مدرس	روش های آموزش	امکانات مورد نیاز	مرصه آموزش
۱	۰۳/۰۶/۲۴	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	- آشنایی با درس (اهداف-نحوه ارزشیابی- منابع) - آشنایی با اصول یادگیری بزرگسالان و اهمیت فرآیند آموزش به بیمار	دکتر عسگری	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	وایت بورد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	دانشکده پرستاری
-	۰۳/۰۶/۳۱	تعطیل رسمی					
۲	۰۳/۰۷/۰۷	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	فرآیند آموزش به بیمار و خانواده با تاکید بر بخش های مراقبت ویژه (بدو پذیرش، حین بستری، پس از ترخیص و مراقبت در منزل)	دکتر جهانی	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	وایت بورد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	"
۳	۰۳/۰۷/۱۴	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	برنامه ریزی آموزش سلامت به بیمار، محیطه های یادگیری (شناختی، عاطفی و روان حرکتی) (۱)	دکتر یعقوبی	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	وایت بورد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور اینترنت	"
۴	۰۳/۰۷/۲۱	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	برنامه ریزی آموزش سلامت به بیمار، محیطه های یادگیری (شناختی، عاطفی و روان حرکتی) (۲)	دکتر یعقوبی	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	وایت بورد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	"
۵	۰۳/۰۷/۲۸	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	- اصول آموزش، آشنایی با رویکردهای آموزش به بیمار، اصول آموزش گروهی - مجازی سازی آموزش به بیمار (Tele Nursing, application, gamification, Virtual training)	دکتر عسگری	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	وایت بورد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	"

"	وایت برد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	دکتر عسگری	-مدل ها و نظریه های یادگیری و ارتقای سلامت ، مدل های تغییر رفتار(مدل اعتقاد بهداشتی، مدل قصد رفتاری، مدل پرسید-پروسید، مدل ارتقا دهنده سلامت سیمونز و مدل بزنف) -تئوری انتظار ارزش	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	۰۳/۰۸/۰۵	۶
"	وایت برد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	دکتر جهانی	آشنایی با مدل های خود مراقبتی، خود مدیریتی و خود کارآمدی در بیماران	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	۰۳/۰۸/۱۲	۷
"	وایت برد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	دکتر عسگری	ارتباط درمانی و اصول آن با تکیه بر بخش های مراقبت ویژه	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	۰۳/۰۸/۱۹	۸
"	وایت برد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	دکتر عسگری	نحوه ارزشیابی آموزش به بیمار، اصول آموزش بازخورد محور ، انواع روش های ارزشیابی	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	۰۳/۰۸/۲۳	۹
بخش ویژه مرکز آموزشی درمانی منتخب	وایت برد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	دربالین بیمار	مدرسین	ارائه آموزش به بیمار	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	۰۳/۰۸/۲۶	۱۰
"	وایت برد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	دربالین بیمار	مدرسین	ارائه آموزش به بیمار	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	۰۳/۰۹/۰۳	۱۱

○ انواع روشهای تدریس بکاررفته:

- سخنرانی برنامه ریزی شده
- پرسش و پاسخ
- آموزش در گروه های کوچک (SGT)
- روشهای مختلف آموزش گروهی

○ منابع اصلی درس:

1. Bastable S. (2010) *Nurse as Educator: Principles of Teaching and Learning for Nursing Practice* (Bastable, Nurse as Educator) 4th Edition. Boston: Jones & Barlette.
2. Billings, D.M, Halstead, J.A. (2018). *teaching in nursing: A guide for faculty*, saunders, Elsevire.
3. Keating S.B. (2017). *Curriculum development and evaluating in nursing* Philadelphia: Lippincott William & Wilkins.
4. Pollad A., Collins M., Sinco N. (2016). *Reflective Teaching*. London: Contionum.
5. رفیعی فرش، احمدزاده اصل م، شریفی م. (۱۳۸۸). نظام جامع آموزش سلامت به بیماران در جمهوری اسلامی ایران، موسسه پژوهشگران بدون مرز
6. زفسکی ای جی. (۱۳۹۵). (ترجمه هاشم فرادانش). طراحی نظامهای آموزشی تصمیم گیری در برنامه درسی و طراحی برنامه درسی. تهران: سمت

○ تکلیف درس

مهلت پاسخ دانشجویان	کار عملی
۱۴۰۳/۰۷/۲۵	فرایند آموزش به بیمار*

* هر دانشجو موظف است یکی از مددجویان را در مراکز آموزشی درمانی انتخاب کرده و نیازهای آموزشی را مشخص نماید سپس با توجه به نیازهای آموزشی برنامه ریزی و طراحی لازم برای آموزش وی انجام داده البته می تواند در این پروژه از وسایل کمک آموزشی لازم استفاده کند. در حضور اساتید و دانشجویان به مددجو آموزش داده و به سوالات اساتید و دانشجویان پاسخ داده و در نهایت ارزیابی فرایند انجام می گیرد.

○ نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

- الف) در طول ترم ■ ب) پایان دوره ■

سهام به درصد	نحوه ارزشیابی
%۱۰	شرکت فعال در کلاس با مطالعات کتابخانه ای
%۳۰	طراحی و ارائه یک جلسه دوساعته آموزش به بیمار، همراهان یا کارکنان در قالب یک کیت آموزشی
%۶۰	شرکت در آزمون پایان ترم
%۱۰۰	جمع

○ مقررات و انتظارات از دانشجویان:

هر دانشجو/ شرکت کننده طی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

- رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی
- حضور منظم در کلاس های درس
- اخذ موضوعات درسی و محتوای درس
- مطالعه محتوای آموزشی و آمادگی در کلاس
- ارائه به موقع تکالیف محول شده در تاریخ های مقرر
- شرکت در آزمون های طول دوره و پایان ترم